

AM.

l. --
sóm
jzok
ntek
bre-
sebb
hár
elen-
vény
me-
ban
alá-
di a
Gróf
kér-
van
ller
tam
asó-
yar
V.
zták
te ;
ette
bor
nyi
hér-
sok
Kis
lán
got

ei-
r.,
lár
50

a-

et.

NYÁRI BOLDOGSÁG. (Lásd a 91. lapon.)

XXV. kötet, 6. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. augusztus 12-én.

AZ IGAZI HŐS.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

Kicsi házikó állt ott, nem messze tőle pedig akol, ennek ajtajában pedig két hatalmas juhász-kutya feküdt. Ezek, a mint megláttak minket, dühös ugatással rohantak felénk, úgy hogy én ugyancsak megijedtem, mert hallottam, hogy az ilyen szilaj kutyák még a farkassal is megbirkóznak. Mátyás gazda azonban már meszsziőről keményen rájok kiáltott s ugyanekkor kijött a házból a vén juhász is, kinek a szavára a kutyák morgva visszahuzódtak. Aztán nagy csodálkozással jött felénk, azt kérdezte, hogy tévedtünk ide erre a magányos szigetre. Elmondtuk neki.

— Bizony nagyon rossz napot találtak, felelt aztán az öreg. Rettentő zivatar lesz mindjárt és nem is hiszem, hogy egyhamar vége legyen. Ismerem én már azt, mikor a felhők így minden oldalról gyülekeznek.

— Annál jobb, akkor hát úgy leszünk, mint a hajótöröttek valami pusztasziklaszigeten, a honnan nem tudnak menekülni, szólt Árpád.

— Az nagyon szép, szólt közbe Jani, de én ezuttal nem szeretem. Otthon szüleink aggódni fognak. Visza kellett volna fordulnunk, mikor Mátyás gazda figyelmeztetett.

— Eh mit, már nem segíthetünk rajta, felelt Árpád könnyedén. Itt most van hol meghuzódnunk az eső elől és ha sokáig tart a vihar, holnap megyünk haza. Van itt egy kis szalma, a mire lefekessünk, ugy-e Mihály bátya?

— Szalma van bőven. De most már tessék beljebb kerülni, mert kezd csöpögni. Nagy istenitélet lesz ez.

Alig mondta ki, nagyot villámlott s ezt akkora mennydörgés követte, hogy mindnyájan összerzeztünk. Sietve mentünk be a házikóba, mely nem is annyira ház volt, mint inkább csak gerendákból, deszkákból durván összerótt nagyobb kunyhó; épen csak hogy elfértünk benne. Egyetlen egy kis ablaka volt, az is félig papírral beragasztva; de ezt nem bántuk, örültünk, hogy száraz helyen lehetünk. Száraznak száraz volt, az eső be nem eshetett, de valami nagyon bátorságos nem igen volt. A mint nem sokára a vihar teljes erejével kitört s a szél rettentően üvöltött, minduntalan azt hittük, hogy fejünkre szakad ez a gyarló kunyhó; az öreg juhász azonban biztatott:

— Ne féljenek, nem dül össze. Sok ilyen kemény napot kiállott már ez a viskó.

Biztunk szavában, de azért jó kedvünk kissé lelohadt és szótlannal ültünk ott, mert a zivatar rettenetesen tombolt. A villám iszonyu recsegéssel-ropogással sűrűn csapott le a közeli folyóba s mindannyiszor összerzeztünk, torkunkon akadt a szó; a szél kísértetiesen sivitott, zugott a fák közt, a zápor patakban szakadt, — igaza volt a vén juhásznak: valóságos utolsó ítélet napja volt ez. Mi nagyobbak igyekeztünk nyugodtagnak látszani, bár titokban kissé szepegtünk; de a kis Elemér nem titkolta félelmét s hiába biztattuk, hogy nincs mitől félnie, utoljára mégis majdnem sirva fakadt.

Árpád boszankodott a kis fiun és pirongatta gyávaságáért, magyarázta neki,

hogy haszta bizony az e épen oda a től meg nígést hallju Semmi ma használt va

Ugy kis fiu sze meg Máty közelébe. történetké mindenki c is, úgy ho akkor rezz csapott le elakadt a

Soká zivatar es szen sötét csupán a gal este le talankodn hon lenni, volt eljön Bercezi pé Jani, ki e szintén fo

— I Akkor ne

Árp

— N

itt alszun Én le is báyagdt sarokba.

Ott bundáját küdtek;

hogy hasztalan minden félelem, aggodalom, bizony az el nem háritja a villámot, ha ez épen oda akarna lecsapni, a mennydörgéstől meg nincs mit félni, mert mikor a dörgést halljuk, akkor a villám rég lecsapott. Semmi magyarázatás sem használt, de használt valami egyéb, a mit Jani talált ki.

Ugy lett, mintha nem is törődne a kis fiu szepegésével s titkon intett nekem meg Mátyásné asszonyomnak, ülünk közelébe. Megtettük és ő aztán érdekes történetkét kezdett elmondani. Csakhamar mindenki oda figyelt, utoljára még Elemér is, úgy hogy elfelejtette félelmét és csak akkor rezzent össze, mikor nagyon is közel esapott le a villám s még Janinak is elakadt a szava a nagy mennydörgéstől.

Sokáig ültünk így a kunyhóban s a zivatar csak nem akart mulni. Már egészen sötét lett, még pedig most már nem esupán a felhőktől, hanem mert valóságos gal este lett. Mátyásné asszonyom nyugtalanzkodni kezdett, hogy már jó volna otthon lenni, aztán sopánkodott, hogy kár is volt eljönni, okosabb lett volna követni a Berczi példáját, ki nem akart eljönni. És Jani, ki eddig nagyon nyugodt volt, most szintén folyton kinézegetett a kis ablakon.

— Persze, ha tudtuk volna, mondá. Akkor nem is indultunk volna.

Árpád gunyosan nevetett:

— No bizony, de nagy dolog! Hát itt alszunk és holnap reggel megyünk haza. Én le is fekszem... jer Elemér, te is bágadt és fáradt vagy, feküdjünk ide a sarokba.

Ott a sarokban az öreg juhász nagy bundáját terítették végig a földön és lefeküdték; én az asztalra könyökölve unal-

maban szintén elszenderegtem s csak úgy félálomban hallottam, a mint Jani koronként kiment és megint bejött. Már jó későn éjjel lehetett, mikor arra rezzentem föl, hogy Jani így kiáltott:

— Mozduljatok, fiuk, indulunk.

Fölugrottunk, de hamarjában nem tudtuk, mi történik. Jani röviden megmagyarázta, hogy a vihar elmúlt, az ég csillagos, mehetünk haza. De Mátyásné asszonyom ezzel nem értett egyet.

— No persze, mondá, majd sötét éjszaka neki megyünk a Dunának, hogy belevezzünk. Én nem megyek.

Árpád sem akart menni, nem mintha félt volna — akkor legalább nem hittem, hogy fél — hanem mert kényelmetlennek találta.

— Nagyon jól alhatunk itt egy éjjel, mit botorkáljunk most már ily későn. Én bizony nem megyek.

Nekem sem volt nagy kedvem az indulásra, mert Mátyásné asszony szavai kissé megijesztettek. Jani azonban kézen fogta a kis Elemért s így szólt:

— A ki nem jön, itt marad, én megyek és Elemért is viszem. Veszedelem nem érhet, mert az idő egészen csöndes, egy kis holdvilág is van, épen úgy evezhetünk, mint nappal. Otthon pedig szüleink bizonyosan nagy aggodalomban vannak, nem tudják, mi történt velünk. Kötelességünk mentől előbb megnyugtanni őket. Azt nem engedhetjük, hogy egész éjszaka aggódjanak miattunk s azt higgyék, valami nagy szerencsétlenség történt velünk, azért nem térünk haza.

Igaza van, Jani urfi, szólt Mátyás.

Menjünk. Aki nem jön, marad, majd holnap haza jöhet.

Jani Elemérrel és Mátyás gazdával megindult s én beláttam, hogy igaza van, tehát utánok mentem. Erre aztán Árpád és Mátyásné asszonyom is rászánta magát és nem sokára a bárkánál voltunk. Itt még egy kis munka várt reánk, mert a nagy záportól a bárka egészen megtelt vízzel, a szélvészben pedig annyira tánczolt a bárka, hogy a hordócska, melyben a halak voltak, felfordult s a halak ott uszkáltak a bárka fenekén a vízben. A vizet kimerítettük, a halakat összefogdostuk, aztán végre megindultunk.

Janinak igaza volt, nagyon szépen, biztosan evezhettünk a holdvilágos éjszakán s én

most már örültem, hogy megindultunk. De még inkább örültem, mikor közeledtünk a faluhoz. A part közelében evezve embereket láttunk a parton járni. Egyik meglátta a bárkát és ránk kiáltott, kik vagyunk. A bácsi egyik cselédjére ismertünk rá, ki elmondta, hogy egész éjjel keresnek többet, mindenfelé, a part mentén, mert nagy az aggodalom.

... MARADJATOK SZÉPEN ITTHON.

(Lásd a 87. lapon.)

— Nincs semmi bajunk, András, kiáltott Jani. Szaladjon haza és mondja előre, hogy mindjárt otthon leszünk.

Az inas csakugyan szaladásnak eredt és eltűnt. Nemsokára eljutottunk a rendes kikötő helyre s a mint partra léptünk, egész társaság fogadott; ott volt a bácsi, a néni, Nettike, az egész cselédség mind, roppantul örülve, hogy megkerültünk. Megmagyaráztuk persze, hogy hiszen nem

voltunk mi semmiféle veszedelemben, biztos helyen vártuk a vihar elmúltát; de ezt otthon természetesen nem tudták s én ekkor láttam be csak igazán, milyen helyes volt hazajönni és nem hosszabítani meg az otthoniak aggodalmát.

Mikor már kibeszéltük magunkat, akkor vettem észre,

hogy még valaki várt a parton: Berezi, ki szülei miatt aggódott és szintén ide jött eléjük. Félrehúzódva állt és bizonyosan elkerült volna minket, csak hogy anyja nem engedte. Mátyásné asszonyom nagyon büszke volt a fiára, kézen fogta, odavezette a bácsi elé és bemutatta neki.

— Ez a fiam, Berezi, kérem alássan. D'ák, mint az ifurak és mi azt szeretőők,

de ő maga hát ez nagy ény emb többé a v

A bá

ken, de Mátyásné A jó asszomat, hog nagybátya a bácsi I pesten el állásu em hozzá na jószivü. E

valamih módját e né, hogy I mégis jár iskolába, ne belőle tor?

— Majd látom, g kozom f szolt a nyájasan. fiu csak annyira tanulni é galmas, gondom.

Mát mondott asszonyor volna ki a éjszaka v

E na együtt a

de ő maga is, hogy tovább tanulhatna. De hát ez nagy gondot ad nekünk, mert szegény emberek vagyunk és nem lakunk többé a városban.

A bácsi szóba állt Berczivel, ki félénken, de eléggé okosan felelt, a mikor Mátyásné asszonyom szóhoz engedte jutni. A jó asszony föl akarta használni az alkalmat, hogy Berczi számára megnyerje nagybátyám pártfogását, mert tudta, hogy a bácsi Budapestben előkelő állású ember s hozzá nagyon jószívű. Hátha valamiképp módját ejthetné, hogy Berczi mégis járhatna iskolába, lehetne belőle doktor?

— Majd meglátom, gondolkozom fölötte, szólt a bácsi nyájasan. Ha a fiu csakugyan annyira kíván tanulni és szorgalmas, méltó a pártfogásra. Lesz rá gondom.

Mátyás gazda könnyes szemekkel mondott előre is köszönetet, Mátyásné asszonyom pedig ki tudja mikor fogott volna ki a hálálkodásból, csak hogy márkéső éjszaka volt, siettünk haza mindnyájan.

E naptól fogva aztán sokat voltunk együtt a jó Mátyás gazdával. Elvitt ha-

lászni, rákászni, néha meg az erdőbe vadászni is. Berczi ezután sem jött velünk. Csupán egy erdei kirándulásra kísért el, de annyira nem szerettük, hogy szándékosan félrehúzódtunk tőle s jóformán nem is beszéltünk vele. Mert előbb néhányszor hívtuk volt játszani, de mindig kelleetlenül, durczásan utasított el. Árpád és én tehát most visszaadtuk a kölcsönt s csak Jani maradt ott mellette, együtt

jártak-keltek s utoljára, nem csekély meglepetésünkre, még azt is láttuk, hogy Berczi meglehetősen vidáman és barátságosan beszélget.

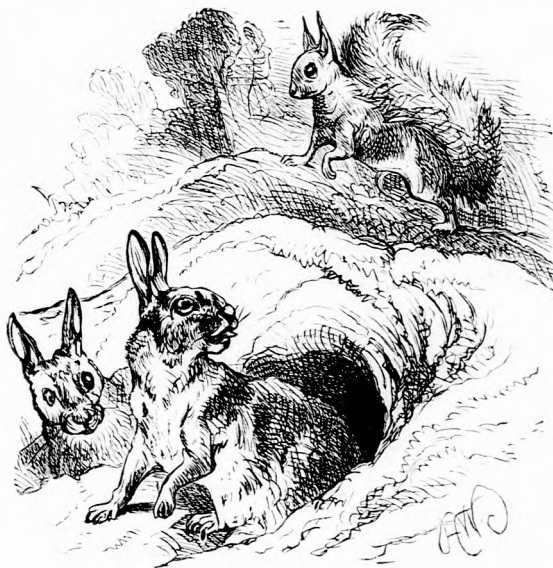
Este meg is rohantuk Janit és ingerkedtünk vele.

— Roppant szerencsés fickó vagy te, Jani, szólt Árpád. Veled mégis csak szó-

ba állt az a csodagyerek. De remélem, ki is sütötted, hogy nem a jámbor Mátyás gazda fia ez, hanem valami átöltözött királyfi.

— Persze, szóltam én nevetve. Akkor aztán természetes, hogy elkerül bennünket. Mi nem vagyunk neki eléggé nagy urak.

— Igazságtalanok vagytok Berczi iránt, felelt Jani. Hiszen nem mondom én,

... NÉZD AZT A KIS MÓKUST! (Lásd a 90. lapon.)

hogy nem hibás, csakhogy épen az ellenkező hibája van, mint a mit ti ráfogtok. Nem büszkeségből kerül minket, hanem félénkségből, bizalmatlanságból. Tudja, hogy szegény fiu s azt hiszi, hogy ha közénk jó, mi majd éreztetni fogjuk vele, hogy nem tartjuk magunk közé valónak. Én magyarázgattam neki, hogy ebben csatlódik, van nekünk annyi eszünk, hogy ne sértsük, mert hiszen ő is csak olyan diák, mint mi s ha szülei szegény emberek, annál szebb, hogy ő mégis tanul és többre akar vergődni. És láthattátok, hogy végre csakugyan barátságosabb lett és jól eltöltöttem vele az időt.

— No persze, majd én könyörögni fogok neki, legyen szíves velem szóba állani szolt Árpád megvetőleg. Ha kedved tartja, köss vele barátságot, de mi bizony nem fogunk vele törődni. Ugy-e Pali?

— De nem ám!

Jani vállat vont rá és azután is sokszor együtt volt Berczivel.

— Próbálja, valjon megszelidítheti-e a vadonczot, ingerkedett Árpád s mi többiek nagyot nevtünk.

Jani az effélével nem törődött s atyjának is sokszor beszélt Bercziről.

— Szorgalmas és értelmes fiu, mondá egyszer. Ha nem fogja elvégezhetni az iskolákat, nagyon szerencsétlen lesz. Segits rajta, kedves apácskám!

— Már meg is tettem, felelt a bácsi. Kieszközöltem számára ösztöndíjat, de egyelőre csak egy esztendőre. Ha csakugyan szorgalmas, iparkodó s jól leteszi a vizsgálatot, akkor majd megkapja továbbra is. Most tehát tőle magától függ, mi lesz belőle.

Nagy volt az öröm Mátyas gazda házában, mikor Jani megvitte nekik a jó hirt. Nemcsak az öregek voltak meghatva, hanem még Berezi hálásnak is mutatkozott és nagy örömet mutatott, a mit nála ugyancsak ritkán lehetett tapasztalni.

A szünidő kellemes napjai gyorsan multak s egyszerre csak azon vettük magunkat észre, hogy készülni kell ismét a tanulásra. Anyám, nagy örömemre, megérkezett és sokat tanácskozott a bácsival. Árpád előre ijesztgetett.

— Meglásd, azt fogják végezni, hogy velünk jösz, együtt fogunk Budapesten iskolába járni. No, ott ugyan nem lesz olyan jó dolgod, mint otthon volt, a tanárok nem fogják ám olyan könnyen venni, ha rosszul készíted el a dolgozatodat vagy nem tudod a leczkédet; persze, te eddig csak nevelőddel voltál, az pompás dolog. De ott az iskolában, az egészen más! Én bizony nem tudom, kiállod-e.

Aztán beszéltek mindenféle bolondos dolgokat az iskolai életből, úgy hogy félig megkivántam, hogy minél előbb ott legyek a sok vig pajtás között. Egy napon végre behívtak a bácsi szobájába, ott volt mamám is és tudtomra adták sorsomat: hogy a bácsi elvisz magával Budapestre és fialival együtt fogok iskolába járni. Jó anyámnak nagyon nehezére esett, hogy olyan hosszú időre el kell válnunk, magam is majdnem könyezni kezdtem, mikor erre gondoltam; de aztán eszembe jutott, hogy Árpád nagyot nevetne rajtam, ha sirni látna. Vitézül fogadtam tehát a hirt.

— Fogadj szót a jó bácsinak mindenben, intett mamám. Ő atyád lesz és szeretettel fog rólad gondoskodni. (Folyt. köv.)

szek. Há
hűségese
jól el leg
erősödje
nagyok
kiséthal

Ele
játsszodo
bacsaká
nabb és
anyjánal
hanem n
nem ma
El is ne
nem gor

Eg
ment me

—
ki ne r
Kivált r
son vala
lapon.)

Lá
hogy va
mondta
burdi f

—
itt, mor
én arra

—
testvér
indulni

SZELEBURDI MOKUSKA.

— Állatmese, négy képpel. —

OL volt, hol nem volt, egyszer egy nagy erdőben, öreg fa tágas odújában volt egy boldog mókusfészek. Három fiatal mókuska élt ott anyjok hűségesen gondoskodott, hogy mindennel jól el legyenek látva, szépen növekedjenek, erősödjenek, míg idővel majd eléggé nagyok és erősek lesznek, hogy maguk is kisétálhassanak.

Eleinte a három kis mókus vigan játszadozott az oduban, de a mint nagyobba eskék lettek, egyikök mind nyugtalanabb és makranczosabb lett, utoljára már anyjának sem akart engedelmeskedni, hanem mindig azt beszélte, hogy ő tovább nem marad ebben az unalmas oduban. El is nevezték Szeleburdinak, mert bizony nem gondolta meg, mit beszél.

Egy napon az öreg mókusmama kiment mogyorót keresni.

— Aztán maradjatok szépen itthon, ki ne mozduljatok, inté a kicsinyeket. Kivált neked, Szeleburdi, eszedbe ne jusson valami bolondság. (Lásd a képet 84-ik lapon.)

Látta Szeleburdinak az orra hegyén, hogy valami rosztan töri a fejét, azért mondta ezt. És alig hogy eltávozott, Szeleburdi fölugrott.

— Én bizony tovább nem maradok itt, mondá hetykén. Elég nagy vagyok már én arra, hogy szétnézzek a világban.

— Jaj, mit akarsz tenni? kiálták testvérekéi ijedten. Csak nem készülsz neki indulni a világnak? Mi lesz belőled!

— Ne féltsetek ti engem, felelé büszkén. Persze, ti ügyetlenek, félénkek vagytok, jobb is ha nem mozdultok. De én, — az egészen más! Én már tudom, mit csinálok. Anyánk persze nem hiszi, nem eresztene el a világerért sem, de biz' én nem is kérdezem többé s mert most épen nincs itthon, legjobb alkalmam van odább állni. Nem egyhamar fogtok látni, talán soha sem, mert bizonyosan talállok ennél szebb és jobb helyet.

Hiába könyörögtek testvérekéi, csak nevette őket, aztán az odu széléről nagyot szökkenve kint termett és a fa törzsén lesietett a földre. Egyik testvérekéje még akkor is utána kiáltozott:

— Jöjj vissza! Jöjj vissza! Mit fog jó anyánk mondani! Halálra busulja magát miattad.

— Az bizonyos, hogy busulni fog, pedig Szeleburdi bizony nem érdemli, szólt a másik.

Szeleburdi azonban ezt már nem hallotta, mert már rég lent volt a földön s nagy vigan ugrált, szaladgált a bokrok között. Roppantul tetszett neki a világ idekint, a mi persze nem is csoda, mert eddig még soha ki nem ment az oduból, legfeljebb az öreg fa szomszédos ágaira, tehát még nagyon keveset ismert a világból.

— Nagyon szép, mondhatom, szólt magában. Nem is hittem volna, hogy ez az erdő ilyen szép lehessen. Ugyan esztelen lettem volna, ha otthon maradok tovább is. Egész gyönyörűség itt járni, ugrándozni. Mehetek, a merre nekem tetszik.

(Folytatása a 90. lapon.)

A DURZÁS VÉNŐ (Lásd a 96. lapon.)

(Folytatás a 87. laphoz.)

Büszkén fölunkoritotta rojtos farkinczáját, egészen a hátára és nagy begyesen sétált odább, roppantul meglegedve saját magával. A mint így sétál, megpillantotta őt egy nyulacska, mely nevetve szólt társának:

— Nézd csak azt a bolondos kis mókust, milyen begyesen sétál. (Lásd a képet a 85. lapon.)

— Az ám! Pedig olyan kicsi, hogy aligha anyja bocsátotta sétálni. Bizonyosan megszökött.

— No' iszen sirás is lesz ennek a vége.

A mókuska hallotta ezt és mérgesen felforrtyant, hogy mernek róla így beszélni. Nagy vitézül neki is ment a két nyulacskáknak, ámbár nem is tudta, kik és mik azok. A nyulacsákák máskülünben bizony meg is ijedtek volna, de hát egy ilyen kicsike mókustól mégsem ijedtek meg, aztán ketten is voltak, tehát hősiezen neki rugaszkodtak a mókusnak. Ez pedig erre megszeppent, hogy azok talán valami veszedelmes szörnyetegek s rögtön felfalják. Hamar abba hagyta a vitézkedést és futásnak eredt, nagyokat ugorva, míg nem egyszerre egy nagy pocsolyába pottyant bele. Ugy elmerült, hogy orra hegye sem látszott ki s kétségbeesve eviczkél. Szerencsére mihamar földet ért a lába és sárosan, lucskosan mászott ki a partra, hol a nyulacska nagyot nevetett rajta, aztán ott hagyta. (Lásd a képet a 92. lapon.)

Szeleburdi mókusnak most már elmúlt a kedve az ugrálástól és siralmasan nézegette magát, mennyire csuffá van téve. Azt is kezdte észrevenni, hogy esteledik és hogy éhes. Hol fog bátorságban meg-

hálni és hol vegyen vacsorát? Testvérei most otthon kényelmesen heverésznek a biztos oduban és jóízűen vacsorálnak... mennyivel jobb dolguk van!

— Utóljára is az sül ki, hogy bolondot tettem... nem tudok még én segíteni magamon, ha bajba jutok... Most mit tegyek?

Törte a fejét, de hiába törte, egyebet nem tudott kitalálni, mint hogy szépen hazatér és bűnbánólag bocsánatot kér. Nem is volt más hátra, ezért hát szégyenkezve, alázatosan visszakullogott és fölmászott a fára. Még egy kicsit reménykedett, hogy hátha anyja nincs otthon s nem is tudja meg a gonosz csinyt? De ebben bizony csalódott, mert a mint az oduhoz ért, anyja dugta ki a fejét.

— Hát te hol jártál, semmirevaló? Megszöktél, de pórul jártál, ugy-e? Hátha többé be nem bocsátanálak? (Lásd a képet a 93. lapon.)

Szeleburdi mókuska bűnbánólag könnyörgött bocsánatot s a jó mókusmama persze meg is bocsátott, de azzal mégis megbüntette, hogy nem adott neki vacsorát. Pedig a kis bűnös a nagy séta után éhes volt, mint a farkas. De hát lakolni kellett.

Nem is próbált többé efféle kalandot, nem rakonzátlankodott, hanem szépen szót fogadott s így aztán nem is volt többé semmi baja.

EGY

gait a pu
menekül
olvasók i
olyan kit
meg az
sem létez
binzon c
és kalan
lekép t
létezett
többé, es
Robinz

NYÁRI BOLDOGSÁG.

(Képpel a czimlapon.)

ISTENEM mi lehet
E széles föld felett,
Szébb, mint a gyönyörű nyár!
Ragyog az ég s a föld
Tarka meg enyhe zöld —
S zeng a légben sok madár.

Az erdő pázsitán
Sűrűn nyílik ám
Sok gyönyörű vadvirág.
S bár ernyővel ne védél
Magad, a nap hevét
Elfogja sok lombos ág.
Kék ég s zöld lomb alatt
Tölti el a nyarat
Boldogan a kis Babett,
Kosárcájával vele
Virágokkal tele,
S madár zeng feje felett.

EGY SZIGET TÖRTÉNETE.

UDOM, kis olvasóim közül a legtöb-
ben olvasták már Robinzon érde-
kes történetét, nehéz viszontagsá-
gait a puszta szigeten s végre szerencsés
menekülését. Akadtak talán olyan kis
olvasók is, a kik azt hiszik, hogy ez is csak
olyan kitalált história és hogy Robinzon
meg az a puszta sziget valósággal soha
sem létezett. De ebben csalódnának. Ro-
binzon csakugyan élt, bár más volt a neve
és kalandjai is a valóságban kissé másfé-
lekép történtek. Így hát természetesen
létezett a sziget is. Létezett, de ma nincs
többé, csak hirtelen él és fog még sokáig élni
Robinzonéval együtt.

Ennek a szigetnek akarom most
elmondani a valóságos történetét.

Ezelőtt háromszáz esztendővel élt
déli Amerikában egy hajós, Juan Fernan-
dez, ki déli Amerika nyugati partja hosz-
szában, Chili és Peru közt (keressétek
meg a térképen) járt hajóval és hordta a
portékát. Egy napon roppant zivatar érte
utól és hogy hajója a sziklás parton össze
ne törjék, beljebb irányozta a sik tengerre.
A zivatar elmúlt, Juan Fernandez na-
gyon csöndes, sima tengerre jutott s a
mint haladt, a nagy szárazföldtől vagy
husz mértföldnyi távolságban, egy addig
ismeretlen szigetre bukkant. Elnevezte a
saját nevével Juan Fernandez-szigetnek.

Ez 1572-ben történt s Fernandez
mikor a szigetről visszatért déli Améri-
kába, csodadolgokat beszélt a kis sziget-
ről, hogy ott valóságos paradicsom van, a
ki oda megy lakni, tejben-vajban fog
fürödni. De az emberek nem igen biz-
tak az effélében, mert akkor a hajósok,
kik messze utról jöttek, sok mesés dolgot
beszéltek, a miben aztán csalódtak az em-
berek. Fernandez tehát utoljára elszánta
magát, hogy maga foglalja el a kis szige-
tet, a hol akár királynak is képzelheti
magát. El is ment a szigetre és ott letele-
pedett. Sokáig azonban nem bírta ki a
magányt és unalmat. Mint hajós ember
szokva volt hozzá, hogy folyton ide-oda
járjon, hajókázzék, emberek közt legyen;
a szigeten pedig örökké egyedül kellett
lennie. Rövid idő alatt meguntta ezt a kis
királyságot, összeszedte holmiját, felült
hajóra és eltávozott. Csak néhány kecskét
hagyott hátra, mert már nem volt szá-
mukra hely a hajón. Ezek a kecskék

aztán nagyon elszaporodtak és vad állatban vígan éltek a szigeten.

Fernandez nem tért többé vissza a szigetre és utána sokáig nem törődött senki a félreeső kis szigettel. De vagy száz esztendővel később ismét sokszor voltak látogatói Juan Fernandez-szigetnek, csak hogy nem valami jóra való emberek: a tengeri rablók, kalózok, kik a kereskedők portékáival megrakott hajókat fosztogatták, rábukkantak a szigetre és aztán ide jártak pihenni, rejtőzni. Találtak jó ivóvizet és temérdek vad kecskét, úgy, hogy könnyen szerezhettek jó pecsenyét. Itt osztottak a rablott portékán és a szigetet egészen a magukénak tekintették.

Egy napon, 1679-ben a kalózok ismét megtámadtak egy hajót és ekkor egy angol hajókormányos, Dampier Vilmos is a kezökbe esett. Dampier nyugtalan, kalandos természetű ember volt és a kalózok rábeszélésének engedve, hozzájuk szegődött, csakhamar pedig egyik kalózhajó parancsnoka lett és sok vakmerő tettet vittek végbe. Egy izben, mikor éppen a Fernandez-szigeten pihentek, meglepte

őket egy spanyol hadihajó, mely a tengeri rablókat kutatta. Dampier és társai csak bajjal bírtak hajójukba menekülni, melyel aztán gyorsan elvitorláztak. A nagy ijedségben és sietségben azonban ott hagyták egy Will nevű társukat, egy indiánust, ki a sziget belsejébe kecskevadászatra ment.

Négy esztendő mult már el, mikor Dampier egyszer ismét a Juan Fernandez-sziget közelében hajózott. Ekkor eszébe jutott a szegény Will, a kit ott hagytak s a kiről azóta sem tudhatták meg, vajjon akkor az üldöző katonák kezébe esett-e vagy megmenekült. Ha megmenekült, akkor talán még most is ott él egyedül. Dampier szájalomból csónakot bocsátatott le

... A KÉT NYULACSKA NEVETETT.
(Lásd a 90. lapon.)

a hajóról s egy indianus kíséretében a szigetre evezett. A mint a parthoz közeltek, láttak a parton egy emberhez hasonló alakot, mely állatbőrbe volt burkolva s nagy örömmel ugrándozott; alig értek a partra, az állatbőrös alak földre borult előttük és lábait csókolta örömeiben. Csakugyan az ott felejtett Will volt.

Sokáig tánczolt, ug Lassan, las szélte, mi s Mikor a spa kalózokat, hogy a kat volt a sziget s ő egyedül egy kis lóp és golyó sze hamar gyott. E késével a már hasz lan pusk a ből, mely kemény fa dárdaheg halászhor faragott, a ka gyujtó l jával pedig zett gyu. Akkor a kák tudn még nem nok voltak, most, han kakas ko csapott le el a fegy haszoát v gondosan a puskac kemény k lánlsa-for aztán vad A sziget

Sokáig beszélni sem tudott, csak tánczolt, ugrált, ujjongott nagy örömeiben. Lassan, lassan mégis lecsillapodott és elbeszélte, mi sorsa volt, mióta magára maradt. Mikor a spanyol katonák meglepték a volt kalózokat, Will leginkább attól rettegett, hogy a katonák elfogják. De messze bent volt a szigeten, nem látták meg, elhajóztak s ő egyedül maradt. Volt puskája, kése, egy kis löpora és néhány golyója, de lőpor és golyó perze hamar elfogyott. Ekkor késével a most már haszontalan puska agyából, mely igen kemény fa volt, dárdahegyet, halászhorogot faragott, a puska gyújtó kovájával pedig tüzet gyújtott. Akkor a puska tudniillik még nem olyanok voltak, mint most, hanem a kakas kovára

csapott le, ez szikrát adott s ettől sült el a fegyver. Ennek Will nagyon jó hasznát vette, tüzet gyujthatott s aztán gondosan fentartotta éjjel-nappal. Később a puskacsövet a tűzben meglágyította, kemény kővel kalapálta és ilyen módon lánDSA-forma fegyvert csinált belőle. Ezzel aztán vadászott a kecskékre és fókákra. A sziget belsejében kunyhót épített,

kecskebőrökkel fedte be, ruhát is kecskebőrből készített magának és ekkép élt négy évig. Nem is volt valami nagyon szerencsétlen, mert régebben mint afféle félig vad indiánus majdnem épen így élt Amerika erdősegeiben. Csak az elhagyottság, a magány volt nagyon keserves.

Ez a Will volt a Juan Fernandez-sziget első igazi lakosa, de nem ő volt az a Robynzoa, kinek sorsát oly nagy érdekel olvassátok.

... HÁTHA BE NEM BOCSÁTANÁLAK?
(Lásd a 90. lapon.)

Az igazi Robynzon skót eredetű matróz volt, valódi nevén Selkirk András. Mint fiatal fiu makranczos, vásott ficzkó volt, sok szomorúságot okozott szüleinek, végre megszökött és Stradling kapitány hajójára szegődött be matróznak.

A hajón Selkirk épen olyan

garázda módon viselte magát, mint otthon, csak hogy a hajón az effélet nem türik ám s makranczos, engedetlen hajóslegény sokszor kapott kemény büntetést, szökni pedig a hajóról, mely kint evez a sik tengeren, nem lehet. Selkirknek sehogy sem tetszett a hajós élet. 1704. őszén a Juan Fernandez-szigetnél kötöttek ki s itt az az ötlete támadt, milyen jó volna, ha ő egye-

dül maradna e szigeten és itt kedvére élhetne. A hajó kapitánya pedig épen ilyenformát gondolt, esak hogy más okból: meg akart szabadulni a rakoncátlan, gonosz ficzkótól. Mikor tehát Selkirk egy napon bent járt a szigeten, a hajó megindult, — ott hagyták a garázda legényt. Ama tájon szeptemberben kezdődik a tavasz, a szigeten minden javában zöldült és virágzott s Selkirk csöppet sem busult, hogy ott hagyták.

Ötödfél évvel később, 1709. február havában egy angol hajó, Woodt kapitány parancsa alatt, a Juan Fernandez-sziget-
hez ért és kikötött, ekkor találtak rá az elhagyott Selkirkre. A hajó kormányosa véletlenül ugyanaz volt, ki régebben a Stradling kapitány hajóján szolgált, mikor Selkirket otthagyták. Rá is ismert Selkirkre s üdvözölte, mint régi pajtását. Woodt kapitány és a legénység is partra szállt, sátrakat ütöttek és egy ideig ott tanyáztak, mert a hajót javítani kellett. Ez idő alatt Selkirk mint házi gazda megvendégelte őket, fogott vad kecskéket, sütöttek-főztek s a jó friss hus pompásan izlett a hajósoknak, kik hosszú tengeri utjaikon csak beszózott hust ehetnek.

Mikor a tüznél, ebédnél vagy ebéd után együtt ültek, Selkirk elbeszélte nekik ötödfél évi magányos életét. A hosszú magány, elhagyottság, a szűkség és nélkülözés megtörték gonoszságát s a garázda, vásott ficzkóból jóra való, szolid ember lett, ki könyezve mondott köszönetet megszabadítóinak, mikor ígérték, hogy hazaviszik.

Mi történt vele, mialatt a szigeten elhagyottan élt, azt olvashatjátok a Robin-

zon Cruzoe történetéből, azért hát én csak röviden említem meg, azoknak, a kik talán mégsem olvasták ezt az érdekes könyvet.

Mikor Selkirk a szigeten maradt, a kapitány ott hagyott számára egy puskát, golyókat, kést és még egy pár szerszámot s néhány könyvet, ezek közt a bibliát. Az első pillanatban örült, hogy megszabadult a hajóról, de csakhamar eszébe jutott, mi lesz hát belőle itt ezen a pusztaszigeten? Kétségbeesetten járt-kelt napokig, de végre is bele kellett törődnie sorsába. Nagy szomorúságában olvasgatni kezdte a bibliát és a szentírás megvigasztalta. Olvasta azután is mindennap és a szent könyv lassanként istenfélő, szelid emberré változtatta át.

Mikor lassanként beletörődött, hogy elhagyottan kell élnie a pusztaszigeten, hozzáfogott a berendezéshez. Épített két kunyhót, az egyiket lakóháznak a másikat konyhának, melyben sütött-főzött. Mint előtte az indianus Will, ő is főképp kecskevadászattól élt s mikor puskapora elfogyott, futva fogta el a kecskét. Ebbe annyira belegyakorolta magát, hogy sokszor csupa időtöltésből üldözte a kecskéket s a mint egyet elfogott, késével jelt vágott a kecske fülébe és szabadon bocsátotta. A tengerből jóízű halat bőven foghatott, a szigeten meg egy káposzta-féle növény termett, melyből szintén jó ételt főzött. Nagyobb állat a kecskénél nem volt a szigeten, legfeljebb ha néha egy-egy fóka mászott ki a vízből a partra.

Ruhái egy-két év alatt teljesen összezakadoztak, úgy hogy más ruházatról kellett gondoskodni. Kecskébőrből készített tehát magának öltözeteket s egy ócska vas-

szög volt
pedig ezér

Mind
bővebben
könyvben,
mondja.

Wood
ott a szig
Természet
Andrást is
nek s ki m
magát, ug
De eleinte
megint ug
sokáig ne
viselést, s
pálinkát é
nem birt l

Szer
s itt a ven
szoktak já
ujra meg
szigeten
mind oda
sággal ha
hallgatók
kedő is,
ember, ki
Ennek fig
kirk elbes
mondja el
mindent a
geten. Tő
pontosan
könyvet in

De E
a mit Selk
Selkirk n
nevet ado

szög volt a tű, szétbomlott harisnyáiból pedig czéznát kapott.

Mindezt azonban és még sok egyebet bővebben olvashatjátok abbanaz érdekes könyvben, mely ezeket tüzetesen elmondja.

Woodt kapitány két hétig pihent ott a szigeten, aztán tovább hajózott. Természetesen magával vitte Selkirk Andrást is, kit megfogadott hajóslegénynek s ki most már nagyon példásan viselte magát, úgy hogy mindenki megszerette. De eleinte nagyon nehezére esett, hogy megint úgy éljen, mint a többi emberek; sokáig nem tudta megszokni a csizma viselést, sózott hust nem tudott enni, bort, pálinkát és más efféle erős italt meg épen nem birt lenyelni.

Szerencsésen megérkeztek Londonba s itt a vendéglőkben, melyekbe a hajósok szoktak járni, Selkirk Andrásnak mindig újra meg újra el kellett mondani a pusztaszigeten átélt kalandjait. A vendégek mind oda gyűltek körébe s nagy kíváncsisággal hallgatták. Egy napon ott volt a hallgatók közt egy De Foë nevű kereskedő is, egy igen képzett, tehetséges ember, ki már előbb is több könyvet írt. Ennek figyelmét nagyon megradta a Selkirk elbeszélése s felszólította Selkirket, mondja el neki részletesen egész történetét, mindent a mi csak történt vele ott a szigeten. Többször voltak együtt, De Foë pontosan följegyeztet mindent és aztán könyvet írt róla.

De Foë nem sokat változtatott azon, a mit Selkirk András elmondott, csak hogy Selkirk neve helyett Robinzon Cruzoe nevet adott a szigetre vetődött hajósnak

és öt év helyett huszonhat évig szerepeltette a szigeten. A könyv rendkívül tetszett, öregek, fiatalok nagy kedvvel olvasták és angol nyelvről sok más nyelvre fordították le. De az a könyv, melyet ti most olvastok, nem egészen a De Foë könyve. Száz esztendővel ezelőtt egy Campe nevű jeles író, ki több jó könyvet írt az ifjuság számára, újra átdolgozta a De Foë könyvét, egyet-mást elhagyott belőle, ismét más meg hozzátoldott és ez a könyv még ma is a legkedvesebb, legtanulságosabb olvasmánya minden jó gyermeknek.

A sziget, melyen Robinzon, vagyis igazi nevén Selkirk András annyi ideig remetéskedett, azután többnyire Robinzon-szigetnek nevezték. A spanyolok foglalták el, de nem telepedtek ott le, csak nem engedték, hogy mások elfoglalhassák. Néha-néha meglátogatták hajósok s mert a kecskék nagyon elszaporodtak, a spanyolok egy csapat kutyát bocsátottak szabadon a szigetre. A kutyák elszaporodtak és pusztították a kecskéket, melyek végre a meredek sziklás helyekre huzódtak vissza, hová a kutyák nem birtak utánok mászni.

Sok esztendő mult Selkirk távozása után, a nélkül, hogy valaki újra meglátogatta volna a szigetet. Vagy harmincz esztendő multával egy angol hajó vetődött oda, Anson kapitány parancsnoksága alatt. A hajót viharok nagyon megrongosolták, a legénység beteg volt, tehát kikötöttek. Nagy örömükre a szigeten jó vizet találtak, a sziklás részeken pedig még sok vad kecskét, melyek közül nehányat lelőttek s jó friss hust kaptak. Az egyik lelőtt kecske nagyon vénnek látszott és fél füle

be volt vágva. Kétségkívül egyike volt ama kecskéknak, melyeket egykor Selkirk-Robinzon elfogott, megjegyezett és újra szabadon bocsátott. Anson kapitány halálából a szigeten töltött kellemes napokért, különféle hasznos magvakat szórt el. Ezek kikeltek, a növények elszaporodtak, de ismét sok esztendő mult, a nélkül, hogy valaki hasznát vette volna.

A mult század közepén végre a spanyolok egy kis várat építettek a szigeten és a vár mellett kicsike városka is keletkezett. A lakosok csöndesen, a világ zajától messze éltek, csak ritkán hozott rólok hírt egy-egy hajó, mely épen arra járt. De egyszer aztán szörnyű hír érkezett: negyvenhat évvel ezelőtt, 1837-ben rettentő földrengés volt és Robinzon sziget a rajta levő városokkal és emberekkel eltűnt, — elmerült a tenger mélyébe, többé nyoma sincs.

Ilykép szomorú vége lett a kis szigetnek. Neve és hira azonban fenmaradt és még sokáig fogják emlegetni mindazok, kik Robinzon-Selkirk András érdekes történetét olvassák.

A DURCZÁS VENDÉG.

(Képpel a 88. és 89. lapokon.)

*I*TT van ni, a szomszéd Pistikája,
Kényes legény, ne is tekints rája.
A víztre magát csak rászánta,
De úgy látszik, hamar meg is bánta.

Nézi Örzsi, Mari meg Juliska,
Miért zokogsz lelkem szomszéd Pista?
De Pisika nem fogy ki a könyvből,
Vigasztalják, — annál jobban bömböl.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest, 1883. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. ársulat.

*Pedig otthon ez a kis uracska
Olyan pajkos, víg, mint egy kis macska.
Ámde másutt egyszerre, hiába,
Cserbe hagyja minden bátorsága.*

*De, hogy semmi csitítás sem használ
Ennél a kis nyafogó kamasz nál,
Kik szívesen látták, aztán türek —
Utóvégre kiteszik a szűrét.*

FELADVÁNY.

— Közlik *Kubicsek Szabina* és *Polák Berta*. —

A	a	a	a
á	d	d	g
g	i	ó	ó
r	r	r	r

Ezeket a betűket úgy kell rendezni, hogy az első függélyes és vízszintes sor egy magyar várost, a második függélyes és vízszintes sor egy éneklő madárt, a harmadik szintegy egy kutyafélt, a negyedik szintegy egy leánynevet jelentsen.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXV. köt. 4-ik számában közölt *képrejtvény megfejtése*:

„A Tisza a mármarososi hegyekből ered.”

Helyesen fejtették meg: Jónász Hermína, Vilma és Frida, Szily Margit, Markovits Margitka, Schmidl Miklós, Singer Ottó és Aladár, Toegerl (?) Róbert, Poldini Emma és Lujza, Pintér Rézika, Steiner Samu és Lajos, Gebhardt Mariska, Kohn Jenő (hiányosan), Molecz Béla, Weisz Teri és Béla, Fligl József, Müller Auguszta, Ligeti Anna, Bettlheim Ödön és Ottó, Grosz Frigyes (hiányosan), Ofner Szeréna, Matuska Mariska, Goll Rezső, Záborszky István, Országh Ilona, Paula és Aladár, Szacsavay Jolánka és Jenke, Hubert testvérek, Goics Anikó.